

Хартиените продукти с пластмасов вътрешен слой или покритие считат ли се за пластмасови продукти за еднократна употреба съгласно директивата?

В директивата изрично е посочено, че в нейното приложно поле попадат продукти за еднократна употреба, произведени изцяло или частично от пластмаса. Включването на хартиени продукти за еднократна употреба с пластмасов вътрешен слой или покритие е в съответствие с основните цели на директивата за намаляване на пластмасовите отпадъци и насърчаване на по-кръгова икономика, в която предотвратяването на отпадъците е от първостепенно значение. Когато такива чаши с пластмасов вътрешен слой или покритие, съдове за храни или чинии се изхвърлят като отпадък, хартията може да се разгради относително бързо, но пластмасовата част може да остане в околната среда в продължение на много години, като е възможно допълнително да се разпадне на пластмасови микрочастици.

Ако тези продукти не бъдат включени в приложното поле на директивата, това би отслабило значително нейното въздействие върху намаляването на морските отпадъци и насърчаването на по-кръгова икономика, не на последно място поради риска чашите, изработени изцяло от пластмаса, просто да бъдат заменени с хартиени продукти с пластмасов вътрешен слой или покритие, без да се променят съответните модели на разточително потребление.

Кои пластмасови продукти за еднократна употреба са засегнати от новите правила?

До 3 юли тази година държавите членки трябва да въведат мерки, за да гарантират, че определени пластмасови продукти за еднократна употреба вече не могат да бъдат пускани на пазара на ЕС. Това са избрани продукти, за които на пазара съществуват достъпни алтернативи: клечки за уши, прибори за хранене, чинии, сламки, бъркалки, пръчици за балони, както и чаши, съдове за храни и напитки, изработени от експандиран полистирен, и всички изделия от оксо-разградима пластмаса. За други пластмасови продукти за еднократна употреба, като например риболовни уреди и мокри кърпички, бяха предвидени други мерки, като например ограничаване на тяхната употреба, намаляване на тяхното потребление и предотвратяване на нерегламентираното изхвърляне чрез изисквания за етикетиране, схеми за разширена отговорност на производителя (принципа „замърсителят плаща“), кампании за повишаване на осведомеността и изисквания за проектиране на продуктите.

Държавите членки са длъжни да гарантират, че върху някои продукти за еднократна употреба или върху тяхната опаковка се полага [маркировка](#), за да се информират потребителите за наличието на пластмаса в изделието и да се укаже подходящият метод за обезвреждане на отпадъците, включително необходимостта от избягване на нерегламентираното изхвърляне. Това изискване се прилага за дамски превръзки, хигиенни тампони и апликатори за тампони, мокри кърпички (т.е. предварително навлажнени кърпички за лична хигиена и битова употреба), тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, и чаши за напитки.

Освен това държавите членки трябва да предприемат мерки за предотвратяване на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци и за почистване на отпадъците от съдове за храни и напитки, пликове и обвивки, чаши за напитки, тънки пластмасови торбички за пазаруване, мокри кърпички, балони, тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, както и риболовни уреди.

Как следва да бъдат маркирани продуктите?

Маркировката на някои пластмасови продукти за еднократна употреба ще трябва да следва правилата, определени в Регламента за изпълнение на Комисията от 17 декември 2020 г. [относно хармонизираните спецификации за маркировката на пластмасовите продукти за еднократна употреба, посочени в част Г от приложението към Директива \(ЕС\) 2019/904.](#)

[Тук](#) могат да бъдат намерени векторните пиктограми в реда, в който са включени в приложения I—IV към регламента за изпълнение, на всички официални езици на държавите — членки на ЕС, както и на ирландски език.

Защо Директивата за пластмасовите изделия за еднократна употреба се занимава конкретно с риболовните уреди?

Изделията, свързани с риболова, имат значителен принос към морските отпадъци като те представляват 27 % от пластмасовите отпадъци, открити по плажовете. С [преразгледаната Директива относно пристанищните приемни съоръжения](#) се възпира изхвърлянето на риболовни уреди в морето чрез премахване на финансовите санкции за връщането им на брега. Директивата за пластмасовите изделия за еднократна употреба гарантира, че върнати на брега, те се третират правилно.

В съответствие с принципа „замърсителят плаща“ Директивата за пластмасовите изделия за еднократна употреба налага разширена отговорност на производителя. Това означава, че производителите на уредите ще отговарят за събирането и екологосъобразното им обезвреждане, включително на счупени и излезли от употреба уреди, както и такива, изгубени по време на риболов.

От 2022 г. нататък държавите членки ще бъдат задължени да докладват относно съдържащите пластмаса риболовни уреди, които са пуснати на пазара, и риболовните уреди, събрани в морето.

Защо се налага държавите членки да докладват за пуснатите на пазара риболовните уреди, съдържащи пластмаса, и за събраните отпадъци от риболовни уреди?

Директивата за пластмасовите изделия за еднократна употреба предоставя опростен, единен и последователен начин за докладване. Това ще позволи да се сравни броят на пуснатите на пазара риболовни уреди с броя на събраните. Така предприятията за рециклиране ще имат ясна представа за възможностите и ще се осигури необходимата информация, за да може Комисията да определи задължителни цели на ЕС за събиране в бъдеще.

Какво беше въздействието на кризата с COVID-19 върху използването на пластмасови продукти за еднократна употреба?

Някои пластмасови продукти за еднократна употреба имат решаваща и практична роля по време на настоящата пандемия, особено в областта на здравеопазването, хранително-вкусовата промишленост и сектора на услугите в областта на храните. В приложното поле на Директивата за пластмасовите изделия за еднократна употреба не попадат личните предпазни средства като маски или ръкавици за еднократна употреба, чието използване се е увеличило, както и отпадъците от тях в околната среда поради усилията за справяне с пандемията от COVID-19. Въпреки това тези отпадъци попадат в обхвата на по-общите разпоредби на законодателството на ЕС в областта на отпадъците (Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците), които изискват правилно управление на отпадъците и забраняват тяхното нерегламентирано изхвърляне.

В своите мерки за транспониране и прилагане на директивата държавите членки трябва да спазват законодателството на ЕС в областта на храните, за да се гарантира, че хигиената на храните и безопасността на храните не са изложени на риск, както и да насърчават използването на устойчиви алтернативи на пластмасите за

еднократна употреба, когато това е възможно, за материали, предназначени за контакт с храни. Алтернативите за еднократна употреба обаче продължават да бъдат вариант и съгласно Директивата за пластмасовите продукти за еднократна употреба, тъй като съответните пластмасови продукти за еднократна употреба (по-специално съдове за храни) все още могат да бъдат пускани на пазара, но общото им потребление трябва да бъде намалено. Това е особено важно в случаите, когато безопасността и хигиената на продуктите за многократна употреба не могат да бъдат гарантирани.